

Høyringsvar på rapport om framtida til Landskappleiken og Landsfestivalen.

Høyringsfristen var 15. desember 2011.

Oversikt over innspel:

Regionlag
1.Hordaland Folkemusikklag
2.Hedmark Folkemusikklag
3.Buskerud Folkemusikklag
Lokallag
4.Østerdølenes Spellemannslag i Oslo
5.Vårflaumen Spel – og dansarlag
6.Voss Spelemannslag
7.Team GløsTøs
8.Spelemannslaget Fjelljom
9.Småjondølenes Dansarlag
10.Sinnsykt Bra Alternativ
11. Anonymisert i høve offentleggjering
12.Kongsberg Spel -og Dansarlag
13.Øystre Slidre Spel- og dansarlag
14. Anonymisert i høve offentleggjering
15. Ål spel – og dansarlag
16. Vågå Spel – og dansarlag
17. Anonymisert i høve offentleggjering
Einskildmedlemmer
18.Øyvind Brabandt
19.Torkjell Lavoll
20.Johan Vaa
21. Anonymisert i høve offentleggjering
22.Even Røhjell
23.Eilev Groven Myhren
24.Kun til bruk for styret i FolkOrg
25.Asbjørn Stensrud
26.Agnes Buen Garnås
27. Stein Villa

Til saman 27 svar.

3 frå regionlag, 14 frå lokallag og 10 frå einskildmedlemmer

1.Hordaland Folkemusikklag – styret

Til del 1: Mandatet var å vurdere ei framtidig samanslåing til eitt arrangement, - rettnok med ei vurdering opp mot noverande todelt arrangement – fordeler og ulemper. Utvalet har gjort ein god jobb ut frå det – det hadde vel gjerne vore ei n fordel å finne ”gode erstatningar” for dei to av utvalet som ikkje vart med ,slik at den planlagde breidda i samansetjing var halden.

Til del 2: Hovudskiljet er definert å vera tevlingsrepertoar, noko som nok er sant. Forskjellen i publikum og ”festivalen si nerve” må likevel vektleggjast . Litt enkelt sagt blir vel LF opplevd som meir avslappa og meir i slekt med andre ”gammaldansfestivalar” – LK er smalare og har ein meir ”seriøs profil” om det går an å seia om musikk og dans. Alvoret har i alle høve ein større plass.. Økonomi er nærare kommentert av FolkOrg siste tida – eit snittresultat på 300.000 pr. arrangement dei siste 25 åra seier at dette er av betydning for FolkOrg og for folkemusikken . Den økonomiske risiken ser og ut for å vera akseptabel – svært få gonger har det enda med underskot. At ”timebetalinga” likevel blir låg er vel noko vi langt på veg må godta dersom det skal har ein dugnadsprofil.

Det er interessant å sjå at utvalet både for LK og LF har karakterisert dei som ”velfungerande arrangement”. (Spørsmålet om ein dreg opp ein debatt der ”det beste blir det godes fiende” er freistande å stille ut får den vurderinga). Dei forskjellane som er peika på m.o.t. det arrangementtekniske m.v beskriv realitetane godt .

Til del 3: evt.samanslåing. Konklusjonen om at ein dersom arrangementa skal slåast saman må gjera endringar må støttast – ein ”fellesfestival” der noverande arr. blir slegne saman blir uhandterleg på mange måtar . Eit fellesarrangement må reduserast i omfang og i breidde/utval. Samanslåing av klassar, overgang til meir konsertprega tevlingar og evt. kvalifisering i ei eller anna form synest fornuftig.

Til framlegget: Vi ser i dag at det er betre ”samspel” mellom utøvarar som tradisjonelt høyrer til LK og LF , runddans er dregen inn som tevlingsdans i ei viss mon, runddansspel slepp lettare til i kappleikssamanheng etc. Dette er i utvikling som må helsast velkommen – det styrkjer folkemusikken og det skapar større breidd .

Vi vurderer det slik at dette gjerne er ei utvikling som fører fram til eit felles arrangement over tid. Såframt det er viljuge arrangørar kan ein likevel godt venta litt med samanslåing. Er tilgangen på arrangørar avgjerande gjev også svaret seg sjølv: Heller eit godt arrangement enn to halvgode.

Kvalitet skal ein ha, men å leggja opp til eit meir ”offisielt NM” skurrar. Musikk og dans er i utgangspunktet ikkje konkurransegreiner , men utøving og deltaking i underhaldning og kunst og slik sett berre målberr som oppleving – ikkje som resultat.

Kvalifisering bør avgjort arbeidast med, - vi synest vel at framlegget går for langt . Kvalifisering gjennom lokale kappleikar (som eit min.må deltakarar på LK/LF ha delteke på lokale kappleikar/arrangement for å få sleppa til på LK/LF), evt.kan det også stillast minimumskrav til oppnådd resultat. Kvalitetstanken er vi såleis med på, men lista må ikkje leggjast så høgt at mangfaldet forsvinn . Krav til arrangementteknisk profesjonalitet er heilt rett – her må FolkOrg vera retningsgjevar, premissleverandør og ”kompetansebank” slik at arrangørar får nødvendig støtte.

Å skilja juniorklassane frå det øvrige arrangementet må vera feil. Eit av folkemusikken sine største pre er at det fungerer særst godt på tvers av alder – det må også vera ivareteke på LK/LF eller om det evt.skulle enda opp med NM. Tidspunkt synest o.k.

2. Hedmark Folkemusikklag

Hedmark Folkemusikklag har i styremøte 7. november behandlet «Sluttrapport om framtida til Landskappleik og Landsfestival». Etter styremøte forfattet vi en høringsuttalelse. Vår høringsuttalelse ble oversendt våre medlemslag ca 10. nov 2011 for ytterligere kommentarer. Alle lagene i HF er derfor informert om vårt hørings svar og at alle har hatt anledning til å uttale seg før høringsuttalelsen ble sendt.

Konklusjon

Styret i Hedmark Folkemusikklag har følgende konklusjon fra behandlingen av rapporten: «Hedmark Folkemusikklag (HF) støtter IKKE forslaget om å endre dagens Landskappleik og Landsfestival til ett NM i Folkemusikk med de endringer av tevlinger og klasser som er foreslått i rapporten. LK og LF er i dag folkemusikkmiljøets massemonstring i Norge. Om en endrer klasser og tevlinger vil interessen «fra menigheten» gå ned. NM i folkemusikk vil bli et utstillingsvindu for Topputøverne.»

Grunngiving for vår konklusjon:

Topp- eller bredde:

Selv om ikke problemstillingen er formulert i rapporten dreier dette seg om vi skal satse på topputøvere eller breddeutøvere. Som et fylkeslag som stort sett organiserer og rekrutterer bredden i folkemusikkmiljøet er vi svært skeptiske til å omforme LK og LF til et NM for topputøvere. På kort sikt vil det gi en konkurranse med høyere nivå og noe mere publikumseffekt enn i dag – men hvordan vil dette bli om noen år når dagens utøvere «er ferdige» og vi kanskje ikke får rekruttert i fra bunn. Den positive publikumseffekten vil en bare få på tevlinger. Dette publikum vil i liten grad bo flere dager på arenaen og vil totalt sett legge igjen mindre penger pr person enn de som i dag reiser på LK og LF.

LF og LK fungerer i dag som miljøenes egne massemonstringer/årsstemne. Treffpunktet er konkurranse og sosialt. Disse massemonstringene er essensiell både for rekruttering til miljøet og for å beholde medlemmer i lagene. HF tror ikke at deltaging i lagsklasser alene greier å trekke deltakere til arrangementet. At en i konkurransesammenheng har mulighet til å konkurrere på forskjellige nivå er viktig for å sikre rekruttering og sikre at folk tar seg tid og råd til årets massemonstring (hhv LF og LK).

Det er i dag flere og flere som er helprofesjonelle og semiprofesjonelle folkemusikere i Norge. Mange plater ser dagens lys og flotte prosjekter dras i gang. Et NM i folkemusikk vil selvsagt være til fordel for denne gruppen. HF mener imidlertid at denne gruppen i dag har utstillingsvinduet FolkLarm. I stedet for å gjøre et eventuelt NM i Folkemusikk til utstillingsvindu bør FolkOrg styrke FolkLarm som topputøverenes utstillingsvindu.

Kvalitet framfor kvantitet:

Vi har i dag både kvalitet og kvantitet. Kvantitet på lagspill, lagdans og B-klasse deltaging. Kvalitet på A-klasse nivå og flotte finaler som er «indrefiletet» av norsk folkemusikk. HF mener at det må være rom for begge deler.

Publikum «utenfor miljøet»

Vi tror heller ikke at interessen for folkemusikken utenfor egne kretser er så stor at NM vil trekke et stort antall publikummere som ikke er en del av miljøet. Vi er et miljø som stort sett rekrutterer utøvere fra egne kretser. Deltakere og familie til deltakere er stemmedeltakere og publikum. Noen av tevlingene trekker selvsagt (og heldigvis) publikummere utenfor miljøet, men vi tror vi må innse at hovedtyngden av publikummere er fra miljøet. Snevrer en inn mulighet for deltakelse tror vi det også snevrer inn antallet publikummere – og selvsagt blir også inntekten redusert tilsvarende. Ut i fra et økonomisk aspekt er det viktigere å sikre publikum som blir i flere dager enn å sikre et høyt antall publikummere til enkelte tevlinger.

Egen «junior NM-dag»:

Dette forslaget støtter vi heller ikke. Hvis en ser igjennom startlista for f.eks. LK ser en at mange av ungdommene stiller i flere klasser. Hvis en ser rundt seg blant tilskuere i C-klassene ser en at svært mange ungdommer (fra andre klasser) følger hverandre på scenen. Om en arrangerer Junior-NM på en dag vil en således miste flere deltakere (som verken har anledning eller kapasitet til å stille i flere klasser) og en vil miste publikum (fordi mange av publikummene står på øvingsrom eller andre arenaer). Et eksempel på dette så vi på LK i Oppdal hvor klassene C-fele, C-hardingfele og C-lauss var lagt på samme tid. Når man har utøvere som stiller i flere av disse klassene sliter man....

Kvalifisering:

Basert på drøftingen ovenfor mener vi at LK og LF fremdeles bør være åpne for alle, og at klassene deles inn slik de er i dag. Dette sikrer både kvalitet og kvantitet.

I Hedmark fylke sliter vi med å finne arrangører til vår årlige fylkeskappleik. Om en ikke har lokale arrangører til å ta seg av kvalifiseringen vil en kunne oppleve at NM i folkemusikk må gjennomføres uten at det har vært skikkelige regionale kvalifiseringskappleiker i forkant. Hva da?

Ett eller to mesterskap:

Om en slår sammen dagens to mesterskap til ett mesterskap vil det ekskludere en god del potensielle arrangører, rett og slett på grunn av kapasitet. Siden vi ikke støtter fjerning av B-klasse vil et eventuelt NM i folkemusikk bli stort og kanskje strekke seg over en hel uke og en må ha tre-fire store arenaer. Det er et fåtall plasser i Norge som da kan være arrangører av NM og slitasjen på dugnadsarbeidere og lokallag i disse områdene kan bli stor, mens andre mindre miljøer aldri vil ha mulighet til å søke arrangementet / og aldri få muligheten til inntektene.

3. Buskerud Folkemusikklag

Styret i Buskerud Folkemusikklag har drøfta spørsmålet om felles Landsfestival / Landskappleik.

Vi er fornøgd med arrangementa som dei er i dag.

To klasser er for lite - det blir truleg for tøfft for ein i B-klassa å stille opp saman med A-klassingar. Vi er dermed redde for elitepreg på desse mønstringane våre. Dei amatørane vi har, som utgjer breidda i organisasjonen, vil sannsynlegvis bli borte med dette systemet. Landskappleiken som den er er ein kulturskatt som vi ikkje vil klusse med. Det vil bli for mange ulike arenaer å forhalde seg til under eit slikt stort arrangement.

Folkorg må heller ta ein debatt om korleis vi skal få tilbake den lokale kappleiken for å få breidda fram att i organisasjonen. Vi er på veg inn i eit eliteprega system, jfr. tidlegare Aust Europa der det var/er profesjonelle ensemble som presenterte folkekulturen. Skal tru om vi ikkje er der snart. Folkedans og folkemusikk er ikkje eit allemannseige lenger. Og vi bevegar oss stadig lenger frå det. Så Buskerud Folkemusikklag meiner at før vi diskuterar formen på

desse arrangementa må få til eit grasrotengasjement, slik at folkemusikken ikkje blir ei museumsware som nokre få eliteutøvarar tek seg av.

4. Østerdølenes Spellemannslag i Oslo

Østerdølenes spellmannslag er imot sammenslåing av Landskappleiken og Landsfestivalen.

Tanker rundt NM i folkemusikk på Geilo, 2009

Etter NM på Geilo var det mye misnøye blant deltakere og publikum. Det skjedde for mye på kort tid, og dette resulterte i at publikum ikke fikk sett alt de ønsket å se. På grunn av tevlingskollisjoner kunne heller ikke alle deltakerne stille i tevlingene de ønsket.

Konkret tilbakemelding på rapporten

Ved en sammenslåing tror vi, som utvalget, at dersom alle tevlinger fra LF og LK beholdes vil ulempene ved en sammenslåing være flere enn ved separate arrangementer.

Utvalget foreslår to grep for å få et arrangement som kan håndteres tevlingsmessig;

1. Likestilling av folkemusikk og gammeldans i felles tevling
2. Innføre kvalifisering for solodeltaking for voksne

Vi er av den oppfatning at begge disse forslagene i løpet av svært kort tid vil resultere i både redusert deltagelse og publikumstilstrømning til et sammenslått arrangement.

1 - Landsfestivalen har til dels et annet publikum enn Landskappleiken. Gruppedeltagerne på Landsfestivalen deltar for å få mulighet til å spille finale til dans for et stort, entusiastisk og kyndig publikum. Det samme kan vel sies om Lagspill der deltagelsen har vært større enn på Landskappleiken. For det danseglade publikummet til Landsfestivalen er det avgjørende både at de under finalene kan danse gammeldans til de beste gruppene i landet, og at det til dans hele tiden spilles musikk de kan dansene til. Uten at disse faktorene ivaretas får hverken utøverne eller gammeldanspublikummet fylt sitt behov, og vil på kort tid utebli til fordel for andre arenaer.

2 - Vi tror lokal forhåndskvalifisering kan være vanskelig å få til å fungere i praksis.

Forhåndskvalifisering ble utprøvd i Åpen klasse på Landsfestivalen ett år rundt 1990. Pga. stor deltagelse året før måtte interesserte deltagere sende med opptak på kassett for forhåndskvalifisering. Effekten ble at antall interesserte som sendte inn kvalifiseringsopptak i Åpen klasse var bare 1/3 av deltagelsen året før. Alle som hadde meldt seg på slapp til, og synliggjorde at resultatet av forhåndskvalifiseringen ikke hadde ført til høyere kvalitet, bare færre deltakere. Helt analogt til utvalgets forslag er dette eksempelet ikke, men det antyder at separat kvalifisering kanskje ikke fungerer i vårt miljø.

Samtidig tror vi det er sannsynlig at det å ta bort tevlingene med høyest deltagelse fra tevlingsprogrammet, vil føre til at folk velger bort arrangementet siden de ikke skal delta. Ja, det kan av samme årsak hende dette også går ut over lagtevlingene. Vi må innse at en stor del av publikummet er deltagerne og deres familie, og ta konsekvensene av det.

Det bør gjennomføres en annen debatt

Høringsrunden har klart å skape engasjement og debatt, noe vi synes er flott. Det er godt å vite at folk bryr seg om morgendagens folkemusikkmiljø. Men vi mener det har vært uheldig for debatten om framtidens Landskappleik og Landsfestival at FolkOrg har sendt ut en rapport på høring som over hodet ikke vurderer utviklingsmulighetene ved videreføring av Landskappleiken og Landsfestivalen, som separate arrangementer. Debatten er brakt inni et blindspor der alle kun synes å argumentere for eller mot sammenslåing av Landskappleiken og Landsfestivalen.

Konklusjonen av den debatten synes klar, men det er vel egentlig ikke denne debatten som er den interessante?

FolkOrg bør bruke det engasjementet de har vekket med høringsrunden i en videreført debatt om utvikling av Landskappleiken og Landsfestivalen som separate arrangementer. Kanskje vel så viktig er det å finne årsaken til problemene og få organisasjonen til å jobbe samordnet og målrettet med tiltak.

Spørsmål vi stiller oss:

- hvorfor blir folkemusikk og gammeldans stadig mindre populært?

(Svært mange regioner sliter med synkende rekruttering og forgubbing, både når det gjelder dans og spell. "Bygda dansar" ser ut til å være ett av få lyspunkter når det gjelder rekruttering.)

- hvorfor blir publikumsbesøket på både Landskappleiken og Landsfestivalen stadig mindre?

Debatten om sammenslåing bør raskest mulig legges død slik at organisasjonen kan få fokuset over på de viktige debattene. Vi håper på åpen og konstruktiv debatt om disse temaene fremover!

5. Vårflaumen Spel – og dansarlag

Vårflaumen spel- og dansarlag, - eit lokallag innunder Valdres Folkemusikklag, drøfta rapporten vedr. NM i folkemusikk. Regionen har vore arrangør av baa landstevlingane, og me kjenner såleis til kva dei enkelte treng av areal, arena, mannskap og økonomisk risiko ihøve det regionen pr. i dag kan stille opp med.

Styret meiner eit stort NM vil krevja for mykje og vil ekskludere små og mellomstore lag frå å ta på seg ei slik oppgåve. *Folkemusikknoeg er tent med at arrangement rullerar og då må ikkje arrangementa vera for store.*

Rapporten inneheld mange punkt, det som betyr mykje for vår konklusjon er:

- det slit ikkje ut dugnadsånden,
- det fordeler ansvarskjensle,
- det fordeler event. økonomisk overskot til bruk på grunnplanet der det verkelege folkemusikkarbeidet føregår,
- arrangementet marknadsfører seg i ulike område slik at lokalfolk som elles ikkje ville reise får lettare ein del av opplevinga

Ingenting er så rekrutterande, samansveisande, inspirerande og bevisstgjerande som eit godt arrangementslyft.

Det rekrutterar utøvarar, generelt interesserte, og det rekrutterar ressursfolk til verv på nasjonalt plan.

Mogeleg at eit strigla tilrettelagt "kjøpearrangement" med topp prestasjonar og elitemål er bra, men me fryktar barnet går med vaskevatnet, at gleda forsvinn i proffesjonalitet og at det på sikt ikkje er nok raklespelemenn (breidde) til å stø opp om storspelemannen.

Me meiner difor at det bør halde fram som før med 2 ulike arrangement, LK og LF!

6. Voss Spelemannslag

Voss Spelemannslag har hatt ein runde på dette i styret, men ikkje noko grundig behandling.

Stemminga her er at desse to arrangementa fungerer godt kvar for seg, sjølv om ein sikkert kan gå inn på kvar av dei for å finpusse profilen til den enkelte for at skillet skal vera naturleg og tydeleg.

Viss ein ikkje klarar å skaffa tilskiparar så blir det sjølv sagt eit spørsmål, men dei seinare åra har vel vist at økonomisk kan det vera ganske lønnsomt for lokallaga å skipa til desse kappleikane. Det kan likevel kanskje vera ein ide at Folkorg går inn som medarrangør for å skipa eit fond som kan stilla ein

underskotsgaranti slik at lokallaga ikkje tek nokon stor økonomisk sjanse. Det kunne og føra til at talet på aktuelle stader vert større.

7. Team Gløstøs

Me stiller spørsmålsteikn om utvalet er representativt for folkemusikk-Noreg med to profesjonelle utøvarar og ein arrangør. Det at (minst) to av komited medlemmane sjølv er profesjonelle utøvarar gjer at ein kan mistenke dei for å ynskje ein arena for å profilere seg sjølve. Dei profesjonelle har etter vår meining allereie fått sin arena gjennom Folkelarm. Fleire grupper, breidda i folkemusikkmiljøet og publikum er ikkje representert i utvalet. Det burde etter vårt syn ha kome inn erstatterar for dei to utvalsmedlemmane som trekte seg.

Me trur komiteen undervurderer kappleikens rolle som scene for den store gruppa av relativt flinke amatørar som f.eks ynskjer seg eit øvingsmål. Me synst B-klassane kan vere vel så interessante, sidan ein der ser ukjente utøvarar som ofte kan overraske. Mange av utøvarane i A-klassane kan ein høyre både på plate og på alle andre folkemusikkarrangement og konsertar.

Noko av det unike med folkemusikkmiljøet er at det ikkje er noko skarpt skilje mellom utøvarar og publikum. Nesten alle som er på kappleik er i større eller mindre grad begge deler. Med dette forslaget ynskjer utvalet openbart å stramme til dette skiljet slik at ein i større grad får éi gruppe utøvarar som resten skal kome for å høyre på. At alle skal få delta i lagspel kompenserer ikkje for dette.

For å konkludere er me sterkt ueinige i fleire av utvalet sine grunnprinsipp for eit folkemusikk-NM. Slik me ser det bør FolkOrg heller bruke tid og krefter på dei noverande folkemusikkarrangementa i staden for å bruke ressursar på å arbeide fram mot ei samanslåing.

Merk: Teksten vart forfatta av Trondheims-delen av Team Gløstøs, men vart seinare sendt ut på «høyring» til resten av medlemmane. Dermed stiller heile laget seg bak dette skrivet.

8. Spelemannslaget Fjelljom

Spelemannslaget Fjelljom i Stryn har i årevis vore fast deltakar på begge dei store tilskipingane, både med lagspel, solodeltekarar og dansepar. Laget har og vore, tilskipar av Landsfestivalen 1993 og 2010 og medhjelparar under Landskappleiken 1990. Denne fråsegna er laga ut frå drøftingar i styret og etter gjennomlesing og innspel frå andre medlemmer i laget med røynsle både som deltakarar, dommarar og som arrangørar.

Dei som berre reiser på Landsfestivalen eller berre på Landskappleiken kan etter vårt syn ikkje ha dei aller beste føresetnader for å gje fråsegn om evt samanslåing. Det kunne difor vore interessant om høyringssvara vart sortert i dei tre kategoriane som her er nemnt ut frå svarskrivaren sine praktiske røynsler.

Generelle merknader om oppdelinga av musikken og dansen.

Både her i Nordfjord og i mange andre område vert bygdedans og runddans dyrka av dei same utøvarane og sett på som variantar i ein samla rikdom av vår levande musikk- og dansetradisjon. Fjelljom har difor aldri jubla over den sorteringa vi må gjere for å servere noko på Landskappleiken og noko anna på Landsfestivalen. Fylkeskappleiken i Sogn og Fjordane har hatt heile miljøet samla, og etter nokre få prøveår med oppdeling i tradisjonell kappleik og runddanstevling i to ulike tilskipingar, vart alt heldigvis samla att. Slik veit vi at det også er på fleire fylkes- og regionkappleikar. På landsplan har Landskappleiken vore hovudtilskipinga med fyrsteprioritet t d frå NRK si side, medan Landsfestivalen har vore som eit B-stemme utan den same statusen og den same interessa for media.

Vi meiner det vil vere ein styrke både for tevlarar, publikum og presse å få servert heile rikdomen av norsk tradisjonsdans og –musikk på eitt og same stemnet kvar sommar, utan å drive med den kunstige sorteringa av repertoaret som vi har hatt. Sorteringa kan og i høgste grad diskuterast, når ein i dag har pols i spel og dans både som bygdedans og runddans og dermed i tevling både på LK og LF.

Runddans sin plass på Landskappleiken.

Runddans har i årevis hatt ein svært viktig funksjon som samversdans på Landskappleiken, då folk frå ulike stader kan finne saman på dansegolvet utan store dialektproblem (som ein t d har i springarane). Det er difor på høg tid at runddans får status og kan kjenne seg heime på Landskappleiken. Som levande tradisjon treng den i dag minst like mykje stimulans som bygdedansen. I vårt område er det svært få som kan danse godt ein hamborgar eller ein polka med støyt (gammal masurka), men vi har mange par på golvet som dansar bra gamlespringaren (gammalt) når laget vårt spelar opp på Tysdagssvetten.

Praktiske utfordringar og prioritering av tida for arrangørane.

Prøvearrangementet på Geilo 2009 synte at det ikkje vart noko uoverkomeleg folkemengde å ta hand om. Arrangørane hadde laga til stor overkapasitet på danseplassar, så det synte seg at mange dansespelarar måtte spele for nesten tomt golv. Slik overkapasitet har vi med sjølvsyn sett og røynt ved fleire LK og LF. Samanpressa program med mykje parallellkøyring er og etter vårt syn ofte unødvendig. Konsertar må ned på eit minimum, og helst avviklast i andre lokale enn dei som vert brukt til tevlingar. Vi har fleire gonger sett at lydprøver til konsertar har gjort at tevlingane har vore avslutta midt på ettermiddagen eller i alle høve unødige tidleg på dagen. Kveldane med finalespel kan frigjerast til vanlege tevlingar.

Bort med finalane.

Finalane er ofte svært urettvise, då det i innleiande tevling ofte kan vere stor diskusjon i dommarkolegiet og mellom publikum kven som fortener finaleplass, men på den endelege resultatlista og med skiljet mellom finalistar og ikkje finalistar kan det verke som eit lite "hav" mellom det å vere finalist og ikkje. I lagspel med runddansmusikk bør heller alle laga få spele tre slåttar til dans, der to er teljande i tevlinga. Dette har i årevis vore praktisert på vår fylkeskappleik med stort hell og stor deltaking. Noko ekstra finale trengs absolutt ikkje, og dermed er ein heil kveld sikra med god dansemusikk til fullt dansegolv. (Det har siste åra brukt å vere ca 20 lag med på Landsfestivalen, og med ei slik tevlingsform ville tevlinga ta 4 – 5 timar.)

Praktiske vurderingar sett frå utøvarar og publikum.

Dei fleste som i dag reiser både på LK og LF, vil heilt sikkert av praktiske, tidsmessige og økonomiske grunnar heller roe seg ein dag ekstra på ein Landskappleik for heile tradisjonsfeltet enn å måtte planlegge reiser til to festivalar/kappleikar. Dei fleste har også andre gjeremål og ynskjemål for sommaren, og med røynt frå vårt eige lag er det så å seie heilt umuleg å kunne mønstre med fullt lag på begge arrangementa. Vi har og lagt merke til at andre lag med den same allsidigheita som vårt har valt bort anten LK eller LF. Mange (i alle fall av våre medlemmer) reiser til LK og LF for å vere der den dagen eller dei dagane dei skal delta i tevlinga, og så ber det rett i bilen for å kome seg heim eller til andre feriemål eller festivalar. Dette er signal om at LK og LF legg beslag på mykje tid, og at det kanskje kan vere lettare å få folk til å roe seg om ein samlar alt på ei tilskipping. Ei samanslåing vil i så fall gje betre økonomi for arrangøren, særleg ved matsal og overnatting.

Arrangørar.

Dei stadene som i dag tek på seg LK, har allereide kapasitet til å ta på seg eit samla landsstemne der LK og LF er samla. Mange av deltakarane og publikum er dei same, og mange av "tilleggsfolket" som

tidlegare berre har reist på LF er ofte vane med campingovernatting som på dei fleste stader er råd å utvide kapasiteten på. Ein del tevlingsklassar frå LK og LF kan slåast saman, t d solospel frå LK og LF til ei soloklasse og open klasse frå LK og LF til ei samla open klasse. (Evt stryk heile open klasse?) Tevlingslokala på ein LK er dermed etter vårt syn tilrettelagde for å kunne ta imot tillegget frå LF.

Då er det meir eit spørsmål om dei som har teke på seg LF har kapasitet til å utvide til eit samla storstemne. Men når ein ser på lista over LF-arrangørar, er svært mange av dei stader som også har arrangert LK. Oppdal, Nordfjordeid, Vågå, Geilo, Fagernes, Otta, Røros og Førde er døme på slike stader. Men det kan nok tenkjast at nokre få stader som i dag er i stand til å ta imot ein LF ikkje kjenner seg trygge på å ha kapasitet på tevlingslokale og overnatting til ein utvida LK. Men kvifor er det ikkje då langt fleire som søker om å få arrangere LF? Vi trur det vert lettare å finne ein villeg arrangør pr år enn å finne to.

Namn på tilskipinga.

Dersom ein går for å slå saman LF og LK, tykkjer vi det gamle og gode namnet **Landskappleiken** er best. NM høyrer litt i meste laget konkurranseprega ut. Det skal vere ei landsmønstring og ein møttestad, så kappleik er ei betre nemning. Om NM skal vere med, bør det heller vere som ein undertittel.

Kvalifisering.

Vi i Fjelljom har vurdert nemnda sitt framlegg om å innføre kvalifisering for å få delta i solo og pardans på LK, og vi er ikkje særleg tilhengarar av framlegget. Dersom vi framleis skal ha A og B-klasse i kappleikssystemet, bør kvalifiseringa til A føregå på Landskappleiken slik at alle vert vurderte av dei same dommarane. Det er heller ikkje sjølv sagt at alle distrikt har kappleikar som vil gje høve til kvalifisering, og dermed kan Landskappleiken miste spennande tradisjonar som friskar opp, slik vi dei siste åra t d har sett med nokre få utøvarar frå Nord-Noreg. Vi trur og ei avgrensing i solo og pardans vil gjere det vanskelegare å få med breidda og kvaliteten i lagspel og lagdans, då kanskje enkelte av medlemene ikkje vil reise berre for å delta i lagteving. Dette er sjølv sagt vanskeleg å vite sikkert utan ei utprøving. Men FolkOrg bør arbeide for stor breidde og stort mangfald i deltakinga på LK. Vi er og redde for at kvalifisering vil kunne redusere motivasjonen hos potensielle deltakarar og forsterke konkurransefokus med dei uheldige sider det kan ha. Musikk og dans er ikkje objektivt målbare tevlingsgreiner, og som før nemnt kan nye og ukjende utøvarar med lite brukt repertoar vere ein ekstra spiss på tevinga sjølv om framføringa ikkje er finhøvla og teknisk på topp.

Konklusjon.

- Styret i spelemannslaget Fjelljom vil råde FolkOrg til å samle Landskappleiken og Landsfestivalen til ei tilskiping og kalle den Landskappleiken.
- Det bør vere høve til å delta på Landskappleiken for dei som ynskjer det, også i soloklassar og pardans. M a o vil vi ikkje at det vert innført kvalifisering.
- Legg bort finalane, og frigjer dermed tid til dei vanlege tevlingane på kveldstid.
- Reduser talet på konsertar, eller legg dei til stader som ikkje elles vert nytta til tevingar. Kveldane kan i staden nyttast meir til vanlege tevingar.
- Tevlingsreglementet må justerast kontinuerleg etter prøving og røynsler.
- FolkOrg må arbeide for likestilling av dei ulike sjangrane og gjere sitt for at NRK formidlar breidda og mangfaldet gjennom både radio og TV, noko vi meiner er lettare å få til med ei samla landsdekkande tilskiping.

9. Småjondølenes dansarlag

Et argument for å slå sammen de to er for at det vil bli lettere å få mediadekning ved bruk av NM navnet. Vi kan se at Landskytterstemnet har holdt seg tro til navnet og allikevel fått mer dekning en tidligere. Det er viktig at det er et produkt vi selger og ikke et navn. Vi tror ikke på at den såkalte NM

statusen vil hjelpe på dette. Det har vært delt ut kongepokaler i mange år så det er ikke navnet som betyr noe. En skulle tro det ville være lettere å selge det særegne navnet viss en bruker litt kreativitet og går inn for det.

Tilbake til produktet, det sies at det burde prioriteres kvalitet fremfor kvantitet. Det er flere perspektiver ved dette vi setter et spørsmålstegn ved. Vi har liten tro på at det er mulig å kvalitetsikre dette gjennom kvalifiseringer. Det begrunner vi blant annet med at det burde være flere kvalifiseringer i tilfelle det ikke er mulig å møte opp på den aktuelle kappleiken som er i sitt nærrområde. Vi tviler også på at det går an å få en helt lik linje på dømmingen. Det må i utgangspunktet være de samme dommerne som dømmer alle kvalifiseringene, og det i seg sjøl kan være vanskelig nok. Dessuten er det vanskelig for dem å legge seg på samme nivå hver gang i henhold til poengskalaen. Dette kan jo ikke måles i tid, lengde eller andre målbare enheter. Vi ser rett å slett ikke for vårs at dette vil bli rettferdig, og skal det være kvalifisering skal det være for alle.

Vi tror også at dette vil ha en negativ påvirkning for rekrutteringen. Alle c-klassinger burde få delta på landskappleiken. Dette er viktig for videre motivasjon i utøvelsen av folkemusikk. Det har mange av oss personlig erfart og sett på flere av de som vi har hatt med vårs. Er det meninga at Norsk folkemusikk skal fremstå for noe for eliten? Da er vi med å sende ut helt feil signaler, dette er noe for folket og alle er inkludert. Vi har ikke råd til å ekskludere noen, i denne sammenhengen blir kvantitet kvalitet.

Viss det ikke hadde vært plass til noen B-klasse på Landskappleiken hadde det vel ikke vært noen publikum på disse tevlingene. Men til tross for noen ikke fult så gode tidspunkter, møter det alltid opp folk for å se på klassene. B-klassa er også viktig for at det ikke skal virke for skremmende å delta som senior for første gang, det er et sunt ledd i det å utvikle seg og bli komfortabel med å danse på scena. Nok en gang kan vi se på landskytterstemnet hvor det 5 klassenivåer for senior i tillegg til flere junior- og pensjonistklasse viss en kan kalle det det. Dette sørger for høy deltagelse og gjør landskytterstemnet til den folkefesten som er. Det burde vi ha på Landskappleiken også, og viss dere mener eliten er veien å gå så går det an å selge A-klassen som eliten slik de gjør med Landskytterstemnet.

Med tanke på at vi ikke er for de nye klasseinndelingene trur vi det kan være å få arrangører til et NM. Det vil kreve flere arenaer og større apparat med frivillige og funksjonærer. Det burde også vurderes og bruke en dag til for å ikke få følelsen av en haste-kappleik som raser gjennom.

Selve sammenslåingen er vi ikke så i mot så sant Landskappleiken ikke blir forandret som det konseptet det er i dag. Viss sammenslåing betyr forandring på Landskappleiken blir enn annen en den den er i dag så er vi i mot den også.

10. Sinnsykt Bra Alternativ

Styret i Sinnsykt Bra Alternativ (SBA) sendte tidligere i uken en uttalelse til medlemmene i forbindelse med debatten om fremtidens Landskappleik og Landsfestivalen. Tanken var at en ville høre med medlemmene om dette var noe alle kunne stå bak før vi sendte uttalelsen til FolkOrg. Uttalelsen lød som følger:

«Sinnsykt Bra Alternativ vil gjøre oppmerksom på at Norge er et langt land, og at Nord-Norge ligger et stykke unna resten av Norge.

Vi ønsker derfor velkommen en sammenslåing av Landskappleiken og Landsfestivalen til ett arrangement, og at dette ikke burde utvides med altfor mange dager.

SBA ser også på alle deler av folkemusikken- og folkedansen som likeverdige, og anmoder derfor om å

ta vare på mangfoldet når en ser på sammensetting av klasser og program, herunder også finalene.

En eventuell kvalifisering må etter vårt skjønn diskuteres grundig, og vi oppfordrer til en frisk og konstruktiv debatt om dette.»

Styret fikk mange tilbakemeldinger som var positive til teksten, men samtidig en del uttalelser som var direkte uenig. Dette bekrefter at det er mange hensyn som må tas i diskusjonen i tillegg til at det er et stort engasjement rundt saken. Vi velger derfor å sende den opprinnelige teksten samt de kommentarene som var noe uenig i teksten. Håper dette er gode innspill for videre diskusjon i regi av FolkOrg.

Innspill på uttalen som styret i SBA fikk frå sine medlemmer

- a) Jeg synes det at Norge er langt land er rart argument for å slå sammen to festivaler. Hvis det handler om at (de tross alt relativt få) nordnorske folkemusikkinteresserte ikke gidder å dra på to festivaler så synes jeg heller ikke det veier så tungt. Personlig tror jeg at gammeldansen vil slite med å finne sin plass på en felles festival.

Når det gjelder spm om kvalifisering. Jeg tror ikke gruppen av relativt flinke amatører vil bli fornøyd med å degraderes til publikum. Den lave terskelen for å gå på scenen er på mange måter landskappleikens (og folkemusikkens) sjel og her ligger mye av det folkelige. Jeg synes dette bærer preg av at man er mer opptatt av å heve folkemusikkens status utenfor miljøet enn å lage en bra festival for miljøet.

- b) Vil bare spille inn at det er flere hensyn å ta i denne debatten enn avstander alene. Personlig ser jeg at begge arrangementer har sitt særpreg som jeg synes det er ønskelig å ivareta, og som kan stå i fare ved en eventuell sammenslåing. I tillegg er det allerede i dag vanskelig nok å få avviklet alt på f.eks. Landskappleiken på en forsvarlig måte og tror det blir enda verre om vi skal presse to arrangementer inn på samme tid.

Jeg synes SBA heller bør fokusere på å jobbe enda mere for å få fram Nordlandspols på Landskappleiken framover - både musikken og dansen. Det er det som er merkevaren vår, og da er det nyttigere å prioritere landskappleiken som den er i dag enn å presse Landsfestivalen (med sterk fokus på runddansmusikk fra enkelte dalstrok sørøst) inn i samme arrangement.

- c) Jeg er ikke enig i konklusjonene i uttalelsen. Det er ingen tvil om at folk fra Nord-Norge har lang vei til konkurransene. Men jeg synes reiseavstander o.l. er underordna i en debatt som handler om _innholdet_ i selve festivalene. Skal vi støtte en sammenslåing må det være med en faglig begrunnelse, og den kan jeg ikke se at vi har.

Jeg tror personlig at det nettopp er det etterlyste _mangfoldet_ som vil komme til å lide når festivalene sammenslås til en mastodont-festival.

Og jeg vet med sikkerhet på forhånd at det er de "smaleste" uttrykkene som kommer til å bli minst prioriterte.

Så fra et faglig ståsted vil jeg ikke støtte det.

De smalere uttrykkene er allerede under et hardt press på seg om å "tilpasse" seg tidens smak i større grad. Å konkurrere med bredere uttrykk vil gi dem færre grunner til å dyrke de særtrekka som før har blitt premiert.

Dersom det dreier seg om medlemmenes mulighet til å rekke over flere festivaler på en sommer, bør det komme fram at det er slike praktiske beveggrunner vi tar mest hensyn til.

11. Anonymisert i høve offentliggjering

Er det på tide å avskaffe A-B-C-D og heller kun ha senior og junior? Bør det at man en gang i tiden har kvalifisert seg til A-klasse gi en livslang hevd på deltakelsen i A-klassen?

Ut ifra arrangørspunkt: Bør det ikke være premiering kun for de 3 beste i hver klasse?

Vi er skeptiske til å slå sammen til et arrangement da vi er redde for at det vil gå utover bredden.

12. Kongsberg Spel- og dansarlag

Kommentarer til "Høyringsnotatet" om fremtidens landskappleik og Landsfestival.

Landskappleiken er en nasjonal kulturmønstring innen tradisjonell folkemusikk og –dans. Alle tiltak som berører Landskappleikens framtid må ta som utgangspunkt å bevare og sikre vekstmulighet for denne unike, nasjonale kulturskatten.

Dette grunnleggende syn gjenspeiles ikke i mandatet. Mandatet går direkte på en mulig sammenslåing an Landskappleiken og landsfestivalen ut fra effektiviseringsønske, samt innføring av NM-begrepet med sikt på heving av status og oppmerksomhet.

De endringene som er foreslått vil endre Landskappleiken fra å være en folkefest og stormønstring innen folkemusikk til å bli et NM for de få hvor nivået er for yrkesutøvere og noe få andre. Dette mener vi vil redusere vekstmuligheter ved å ta bort det folkelige ved Landskappleiken hvor det er plass for mange. Gjennom året snakkes det om den kommende Landskappleik som festen, konsertene, muligheter til å treffe/se likesidede uansett hvilke nivå en er på, buskspelet og alt annet som hører med, "dit må vi". Å reise langt for å se på A-klassene gir ikke samme effekt. Noe av det fine med Landskappleiken og de mange programmene er at en kan velge bort noen og få tid til andre sosiale eller kulturelle aktiviteter. Er det bare A klassene igjen så må en sitte og se, en må jo helst få med A klassene, og ikke mye tid til annet.

Vi må ikke la oss forføre av NM-begrepets prestisje, konkurransepreg og PR-kraft. LK må fortsatt representere den brede kulturmønstringen på landsplan som den er i dag, uten spissing på ekstrem konkurranse i bare en klasse (A).

Landsskytterstevnet hadde samme diskusjon for noen år tilbake, de falt ned på å bevare Landsskytterstevnet slik det var uten noen spissing og færre deltagere, de har bevart folkefesten.

Kommentar til endring av klasser.

Bortfall av B klassene vil føre til færre tilreisende tror vi, i laget vårt er det mange som ikke vil reise hvis de kun skal se på A klassene og ikke får delta selv.

Bortfall av D klassene er direkte fornærmende for de som har holdt liv i folkemusikken gjennom et langt liv, og igjen samme resultat som for B klassen. En av våre D klassinger som deltar hvert år sa at

”Gamlingene skal vekk!”. D klassen har de to siste LK-ene vært meget populære forestillinger og et høydepunkt for mange.

Flytte C klassen ut av KL til en egen dag er igjen et forslag som vil hemme folkefesten hvor alle aldre og alle kvaliteter fester sammen i 3-4 dager. Vi tror at hvis C klassen blir en egen dag at mange av disse deltagerne vil reise hjem. Juniorer vil ikke være på LK i flere dager bare for å se på A klassinger hvis de ikke har noe annet å se fram til.

Kommentar til kvalifisering

Kvalifisering til KL på regionalt nivå kan være en god ide og kan føre til en styrking av fylkes og distriktskappleikene.

Vi tror at rangeringskravet må lempes på, det blir vanskelig eller umulig å få lik bedømmelse på alle kappleikene over hele landet, noen blir strenge og andre mer gavemilde. Men en kan ha som krav at deltagelse på f. eks. to slike kappleiker er kriteriene for deltagelse på LK (kun deltagelse – ingen rangering). Dette vil ha kvalitetshevende effekt på folkemusikken og –dansen generelt.

Et annet forhold i denne sammenheng er at i dag er det slik at hvis en utøver er kvalifisert til A klassen så forblir han i denne klassen for all tid uansett hvor god eller aktiv han er. Det kan for eksempel være slik at hvis en A klasse utøver ikke har deltatt på en LK i løpet av de siste 5 årene så ryker han ned i B.

Enda et forhold knyttet til å styrke regionalkappleikene er å styrke dommerstaben i Norge, det å få tak i kvalifiserte dommer til regionalkappleiker er en utfordring, FolkOrg burde se på opplæring av dommere og arrangere og utdanne flere dommere.

Et spørsmål tilknyttet dette med kvalifisering er hvordan er det med lokalkappleiker rundt i landet, vil alle ha kappleiker i nærheten som de kan kvalifisere seg på, eller blir det slik at noen må reise langt for å få delta?

Profesjonalisering av arrangementet.

Det er to sider ved dette problemet, FolkOrg kan godt ha litt større regi i form av at de bistår arrangøren med rutiner, avtaler og utstyr.

På den annen side må ikke kravene settes så høyt at det blir vanskelig for mange lag å ta et slikt ansvar, det må være plass for lokale løsninger.

Kommentar til sammenslåing av Landskappleiken og Landsfestivalen.

Vi mener at sammenslåing av LK og LF er en tvilsom, ja endog farlig vei å gå for den tradisjonelle folkemusikken og –folkedansen.

Vi ser ingen fordeler med å slå sammen disse to arrangementene og gjør en det må det føre til store endringer i hvert av arrangementene og da vil alle våre ragumenter over tale imot en slik endring

13. Øystre Slidre Spel – og dansarlag

Øystre Slidre Spel- og dansarlag har i styremøte 21.11.11 diskutert rapporten.

Me går sterkt i sterkt imot konklusjonen i denne.

Det vil bli ei kraftig forskyving av fokus, der breiddeaspekta går på bekostning av «elite»,- eller profesjonisering. Me trur mange av dei som no reiser på landsfestival og landskappleik ikkje vil finne det attraktivt å reise på eit NM slik det er skissert. Landskappleiken er ei særst viktig del av historia, og eit fundament i folkemusikken og dansen. Og den vil ikkje bli ivaretatt/vidareført slik ein har tenkt NM.

Me ynskjer heller at ein ser på om det er mogleg å gjere rammene rundt arrangement meir profesjonelle enn innhaldet!

14. Anonymisert i høve offentleggjering

Vi støtter utvalget sitt forslag til ett felles arrangement, NM i Folkemusikk. Mange sliter med å kunne prioritere to store arrangement i løpet av sommeren og må prioritere det ene eller det andre.

En kvalifisering i soloklassene bør organiseres gjennom lokale kappleiker / arrangement. Dette vil heve statusen til dagens lokale kappleiker (f.eks. fylkeskappleiker) og forhåpentligvis øke deltakelsen og interessen for disse. Grenser for kvalifisering må være tydelige fra Folkorg, slik at regionale forskjeller unngås. Grensene bør også settes slik at man ikke ekskluderer alle som i dag ikke er kvalifisert til dagens A-klasse.

Lagspill / lagdans bør som utvalget skriver, holdes utenfor kvalifisering, for å opprettholde mangfold og bredde.

Juniorklassene bør også holdes utenfor kvalifiseringssystemet, men vi er åpne for at juniorer også kan ha mulighet til å kvalifisere seg på lik linje med seniorer. Dvs. at man kan stille i juniorklassen i et lokalt arrangement (kvalifiseringsarr.), og gjennom poengsum kvalifisere seg til å tevla i ordinær klasse i NM (på lik linje med seniorer).

Arrangementet bør ikke strekkes lenger ut i tid enn dagens LK.

Vi forstår rapporten slik at det ikke vil bli mulighet å stille i lagspill med el-bass, på runddansslåtter (bare akustiske instrument). Dette vil kunne ekskludere noen spellemannslag. Er dette ønskelig?

15. Ål spel- og dansarlag

Ål spel- og dansarlag har lyst til å koma med nokre kommentarar i samband med rapporten frå utvalet som har vurdert framtidig organisering av Landskappleik og Landsfestival.

Me var medarrangør under NM i folkemusikk 2009 og dette vart eit veldig stort arrangement. Sjølv om eit NM i framtida sjølvst blir planlagt nøye, og det heilt sikkert blir mange endringar, ser me blant anna desse utfordringane:

Kapasitet på tevlingslokale, overnatting, dugnadsfolk

Kan bli få arrangørslag/-stader som maktar å ta imot så mange deltakarar og publikummarar

Kvalifiseringar for å avgrense talet på deltakarar kan bli oppfatta negativt, og må uansett vurderast og planleggast nøye. Ideen er ikkje nødvendigvis dårleg dersom ein kunne vera sikker på at det hadde styrka lokalkappleikane. Her trengst det meir utgreiing
Dersom ein får få arrangørstader å spela på *kan* det bli stor slitasje på folk

-Å skaffe sponsorarar og få offentleg støtte *kan* bli ei utfordring dersom det blir ofte

Dersom ein vel å ikkje slå saman Landskappleiken og Landsfestivalen for gammaldansmusikk er det likevel nokre utfordringar for framtida, blant anna:

- Motiver lag til å søkje om å få halde arrangementa
- Reindyrke skilnadane så arrangementa blir tydelege og ikkje for like
- Landsfestivalen må fenge fleire

Dette var nokre av tankane me gjorde oss etter å ha prata litt rundt ei eventuell samanslåing av Landskappleiken og Landsfestivalen for gammaldansmusikk.

Sjølv om det ikkje skulle bli ei samanslåing til eit NM i folkemusikk er det nyttig å ha ein slik debatt for å kunne gjera dagens to arrangement endå betre. Forbetringar er det alltid rom for.

16. Vågå Spel- og dansarlag

VSD meiner tida ikkje er inne for å slå saman desse to arrangementa. Vi ser absolutt at det er gode argument både for å samle kreftene og for å halde på to festivalar. Tanken om samanslåing har sjølv sagt først og fremst samanheng med vanskane dei siste åra med å få arrangørar til dei to kappleikane og at hallingdølane tok utfordringa med å prøve ut ei samkjøring. Aksjonen med å skape blest om landsfestivalen gav gode resultat, og no har vi lokale arrangørar både neste år og i 2013. Når ein vidare kan vise til at kappleikane og festivalane har gått med bra overskott, er det ingen ting som tvingar FolkOrg til å samkjøre arrangementa.

Vi meiner likevel det er både klokt å nyttig å ta denne diskusjonen no, slik at ein er godt budd til å gjere andre vedtak dersom vi står med for få lokale arrangørar. Nemnda som har laga innstillinga om samanslåing har gjort eit solid arbeid, men vi er ikkje samde med ein del av framlegga. T.d. er vi skeptiske til å kutte ut B-klassane på landskappleiken og flytte dei over til distriktskappleikane. Så lenge distriktskappleikane fungerer så tilfeldig som i dag, vil det vere ein for stor sjanse å ta.

Så lenge vi held på to arrangement, meiner vi vidare at den tilnærminga som har vorte gjort mellom dei to kappleiksføresegnene ikkje er god. Når dei to kappleikane/festivalane fokuserer på kvar sine slåttetypar, blir det feil at ein i ei runddanstevling kan spele bruremarsj og springleik, og ettar at det kom eigne durspelklassar på LK, bør repertoaret i durspel på LF vere berre runddansmusikk.

FolkOrg har auka administrativt personale som skal hjelpe arrangørane. Dette meiner vi er bra, og det vil sikkert gjere det lettare for laga å ta på seg arrangøransvar.

17. Anonymisert i høve offentleggjering

Framtidig organisering av LK og LF.

Laget meiner at utvalet har fått fram ei rimeleg grei og oversiktleg vurdering av arrangementa. Dei viktigaste vurderingane i spørsmålet om eventuell samanslåing er også komne fram. Me har likevel ein annan konklusjon:

Laget vårt tykkjer arrangementa er store nok slik dei er i dag.

Me ser at det kan vere utfordrande nok å skaffe overnatting til alle i laget sjølv no når arrangementa er delte.

Vår erfaring er at det kan vere vanskeleg å få nok deltakarar med på td lagdans og lagspel dersom arrangementet vert strekt over mange dagar og tevlingane går for tidleg i veka. Me kan forstå at ein av m.a. av økonomiske grunnar ynskjer å få lag-klassane tidleg, men dette er ei problemstilling som truleg vert forsterka ved eventuell samanslåing.

Utvalet skriv at "kvalitet framfor kvantitet" ligg til grunn for framlegget til samanslåing. Dette er etter vårt syn ei litt farleg formulering. Ingen er ueinig i at kvalitet er viktig. Men kva legg ein td i "kvalitet"? Ein kappleik med høg kvalitet er etter vårt syn eit arrangement der alle har høve til å delta, der alle tradisjonar får kome fram. I tillegg skal kappleiken sjølvstøtt vere godt organisert, ha gode tilbod om overnatting osv...

Kvalifisering: Me ser at det ved eventuell samanslåing vert vanskeleg å unngå ei eller anna form for kvalifisering. Dette meiner me er uheldig, sjølv om det truleg hadde vore positivt for dei lokale kappleikane – som i alle fall her på Vestlandet slit med låg deltaking. Vårt framlegg er at ein for å delta på LK/NM må kunne syne til aktivitet ved å ha delteke på lokale kappleikar. Me trur dette hadde gitt dei lokale arrangementa eit løft og truleg auka "kvaliteten" også.

18. Øyvind Brabandt

Eg er imot samanslåing av landskappleik og landsfestival.

Argument vert ettersendt.

19. Torkjell Lavoll

Bakgrunn:

Det er kommen ein rapport om framtida for Landskappleiken, Landsfestivalen - NM, bakrunnen har vore at det var vanskeleg å skaffe lokal arrangør. Det har vore og det kan bli eit problem å få 2 arrangørar kvart år. Det er då foreslått å slå saman til eit NM. Då får ein eit veldig stort arrangement der det er mykje som skal skje på få dagar, det er då komme forslag om korleis ein då kan krympe arrangementet. Per i dag er det ikkje noko stort problem fordi det er arrangørar til dei neste 2 åra. Det er eit godt økonomisk overskot og det er god deltaking.

NM:

Eg var på Geilo når det var NM og eg tykte det var svært vellukka frå eit publikum og deltakar perspektiv. Eg meiner ein med fordel kan arrangere de som ein felles festival. Rapporten hevder at det blir for mange klassar og for stort til at noko klarer å

ta det på seg. Kor godt dokumentert er den påstanden? Eg trur det er mange lag som kunne klart den jobben. Eg ser utvalet har kome med nokre forslag om å kutte ut B klassane og bruke dei regionale kappleikane som kvalifisering. Dette kunne vore ein fin måte å få revitalisert dei regionale kappleikane. Eg trur likevell det vil vere vanskeleg å få til i praksis. Endå vanskelegare enn å arrangere eit NM.

Arrangement-teknisk:

Om det er vanskeleg å få til eit stort arrangement som NM kan ein skaffe seg kompetanse og trene. Mogleg at nokre faste folk/ressursar kunne vore med kontinuerleg slik at kompetanseoverføringa blir meir effektiv. Dette burde då vore lønna stillingar. Det blir brukt mykje pengar på å utrede mykje forskjellig i FOLKORG. Nokre av desse midlane kunne med fordel brukast å styrke dei to viktigaste arrangementa vi har: LK / LF - NM. For eksempel ein kappeliksgeneral som jobbar for 3 - 4 år i slengen med lønn, altså ein person som styrer det arrangemangtekniske mykje strammare enn den rådgivarstillinga som finst i dag. I yttarste konsekvent kunne NM bli arrangert på ein fast plass kvart år, med dugnadsfolk frå heile landet, og inntektene burde då bli spreidd til dei ulike lokallaga som bidreg. Lær om dugnadstruktur, kontinuitet og kompetanseoverføring av andre festivalar, foreksempel Førdefestivalen.

Deltaking:

Rapporten meiner det er eit problem at det er for mange deltakarar på NM. Eg meiner det i verste fall er eit luksusproblem at mange vil vere med å delta. Ein kan gjere noko med korleis ein organiserer dei store klassane. Arrangemangøre kan bli flinkare til å gje meir nøyaktige tidsplanar for kortid ein går på scena, spesielt gjeld dette pausar. Sett opp i programmet kven som skal spele sist før pause og gje eit fast tidspunkt for kortid ein byrjar etter pausen. Med noko marginar går dette bra. Ver streng på tidsbegrensing pr innslag på scena. Det å diskvalifisere nokre til ikkje å kunne stille på NM meiner eg er kontraproduktivt, og vil på sikt svekkje oppslutninga om LK / LF / NM. Det vil bli parallelle tevlingar og ein vil ikkje få med seg alt, men eg meiner fordelen med å samkøyre alt i eit NM er større enn det negative ved å ikkje få med seg alle klassane. Med eit strammare og betre tidskjema kan ein lettare få med seg det ein vil. I dag er dette ofte delvis basert på flaks. At dommarane vil få ei veldig stor arbeidsmengde kan løysast med fleire dommarar. Ein treng ikkje dei same dommarane til spel solo og lagspel f.eks. Då ville det kanskje og vere lettare å rekruttere dommarar til jobben, det kunne og vere godt lønna.

Tradisjon:

LK og LF bør vere samla i NM fordi skillet mellom Gammaldans og Bygdedans tildels er konstruert. Mange plassar i landet er dei to formene framleis tett vevd saman. Det at det er to uttrykk for same energien bør dyrkast. Uansett om NM er aktuelt eller ikkje trur eg at ein kan gjere LK / LF - NM betre.

Sosialt:

Det har vore mykje snakk om at LF / LK / NM skal bli ein meir open og inkluderande arrangement som skal rekruttere utanfor sjangeren og tiltrekkje seg rikspessa. Dette tykkjer eg er feil proritering. LF og LK er arrangement for dei interesserte. LK og LF har heilt særegne og viktige funksjonar for det norske folkemusikk miljøet og dette skal ein ikkje ta lett på. Eg trur at ved å styrke fest / sosial - delen og samtidig styrke den faglege delen er vegen å gå. Dette kan gjerast med å ha godt utval og diversitet i plassar å servere mat, drikke og plassar for buskspel. Det kan lett tenkast ulike måtar å vere i lag, i tillegg til eit øltelt, lær av Rørosmartnan og Storåsfestivalen. Sel øl til fornuftige prisar. Ikkje ha massevis med vakter slik at ein føler seg som i ein

fangeleir. Dette er enkle triks som alle veit fungerer. Det har fungert ypparleg på tidlegare LK / LF / NM. Til dyrare ølen er til mindre blir kjøpt og te meir blir lurt med inn. Då må ein ha meir vakter og alt blir meir utriveleg. Med billeg øl vil ein selge meir, tene meir, trenge mindre vakter og ein vil få det mykje trivelegare. Her er kan LF og LK lære av andre musikkfestivalar, det er ikkje meir skadeleg å drikke øl om ein høyrer på Hardingfele enn om ein høyrer på rock.

Mat:

Maten bør og vere rikeleg, ikkje spareblussporsjonar til stive prisar. Prisen bør stå i stil med mengde og kvalitet. Lær av NM på Geilo - Beste festivalmaten eg har ete.

Eksempel frå utlandet:

I sommar var eg i Irland og spelte på ein festival i Glenn på Nord-vestkysten. Denne festivalen blir halden "Hemmeleg" av det irske folkemusikkmiljøet fordi alle andre folkemusikkfestivalar i Irland er så fulle av turistar at spelemennene ikkje kjem seg inn på pubbane for å jamme, fordi turistane tar opp plassar på å vente på dei før nemnde muskarane. Dette er nok tilstandar vi ikkje kjem til å oppleve i Norge med det fyrste, men det illustrerer det viktige av at LK / LF / NM skal vere på dei folkemusikk interesserte sine premisser.

Fagleg:

Når det gjeld det faglege kan ein prøve å dyrke den uformelle samtalen som i dag finn stad på LK og LF der ein på høgt fagleg nivå diskuterer, vurderer og analyserer kva ein har vore med på og sett og høyrte i løpet av dagen. Desse diskusjonane kan ein krydre med for eksempel foredrag om aktuelle spelemenn som det blir gjeve ut arkivplater (dette trur eg faktisk kan fungere om foredraget er godt nok og at tid og stad er rett) og ein kan ha paneldebattar på kappleikspubben der ein diskutere kven som spelte best i a klasse (for å sette det litt på spissen). Det handlar kanskje mest om å dyrke det positive i å vere ein del av eit arrangement der det kryr av kompetanse innanfor ein forholdsvis smalt felt. Eg trur det er mykje å vinne på å gjere LK / LF / NM til eit arrangement som er kjent for høgt fagleg nivå blant publikum og deltakarar. Ein skal ikkje vere redd for for høg terskel, dette vil den sosiale / fest delen av arrangementet lett ordne opp i.

20. Johan Vaa

Samansetjing av utvalet. Det undrar noko at utvalet i praksis fekk ei samansetjing der skepsisen til ei samanslåing som skissert ikkje var representert. Slik sett kan innstillinga karakteriserast som ei tingingsverk for ein ynskt konklusjon, og ikkje eit grunnlag for eit fritt ordskifte, med etterfylgjande konklusjon.

Kulturpolitisk profil. Det vitnar om historieløyse på høgt nivå når utvalet ikkje med eit ord nemner striden som oppstod for 25 år sidan då Landsfestivalen kom i stand. At synspunkta kring dette har mjukna er så, men heilt å oversjå denne spenninga undrar det at ein gjer. Det er framleis så at for ein del av miljøet er runddansmusikk mindre interessant.

Kvalifisering. Det er dette utvalet ror seg i land med, for at påtenkt tilskipping skal kunna få eit volum og ei form som let seg handtere. Prinsippet har vore drøfta nokre gonger, serleg i tider med folkemusikalsk høgkonjunktur, slik at ein har nærma seg alvorlege volumproblem. Kvar gong har kvalifiseringstanken blitt avvist.

Kvalifisering medfører desse prinsipielle problema:

- meir alvor, mindre - "leik"
- vil regionale domarkollegium leggje seg på same nivå?
- ein lang veg fram til hovudmønstringa er demotiverande

Vidare er det slik at oppslutninga om Landskappleikane har stagnert, samanlikna med stoda eit tiår eller tvo attende. Det gjeld både publikum og deltakarar. Ein ikkje liten del av publikum er familie og vener av deltakarane. Med å kutte ut B- og D-klassane er risikoen stor for burtfall av dette publikumssegmentet.

Oppfatningar i miljøet. I høyringsnotatet frå Styret er ymta om at a) det har vore størst vanskar med å få tilskipar til LF, og b) nett det ser no ljosare ut, og dei som soknar til den tilskipinga ynskjer at ho skal halde fram i same form. Uformelt har ein høyrte at runddansfolket kjende at dei drukna på Geilo/Ål i 2009.

Konklusjon: Noko spissformulert kan ein seia at ei samanslåing av LK og LF vil øydeleggje både. Såleis bør tilskipingane halde fram i same form som i dag.

21. Anonymisert i høve offentleggjering

Lik mange av debatantane på Facebook må eg seie meg samd i at eg ynskjer å halde desse arrangementa skild frå kvarandre. Dei har kvart sitt særpreg, og det skal me ta vare på. Her kjem også eit anna punkt, og det er den evindelige nyvinninga... Det er ikkje plass i LK slik me kjenner han i dag for å gjere fleire vridningar og nye løysingar, det er nok som skjer som det gjer. Poengtert av Alexander Røynstrand og Åse Teigland, det er betre å finpusse på gjennomføringa av arr enn endring av arr. Me kjenner oss godt nøygde med LK slik han er, og ynskjer å være spesielle og sære ei gong i året på landsbasis, dvs at me får ha eit "innfløkt" poengsystem med premiegrader, klasseinndeling i alder, nivå og disiplin og god fagleg tilbakemelding frå dei fremste av våre eigne. Å slå saman for å skapa ein betre profil, eller gjere arrangementet lettare å svelga for mannen i gata høyrer ingen stad heime. Me dyrkar ein kunstsatt som me har trykt til vårt bryst i fleire hundre år, og dette kastar eg ikkje bort for at uintresserte skal forstå meg betre.

Å drive cup-speling med folkemusikk og kutte b-klassa på landskappleiken er å skyte seg sjølv i foten. Ein får ikkje fleire tilhøyrarar ved å kutte ant deltakarar. Dette ser me til dels i kulturskulen, dei store massemonstringskonsertane har fulle salar, og dei små nisjekonsertane har ei handfull framømte. Dette seier seg sjølv, fleire deltakarar er lik fleire tilhøyrarar. Me treng breidde og topp, ingen av dei kan leve utan den andre, og me har ikkje mange arena å syne dette på... Sjølv sagt ynskjer eg òg meir deltaking på lokale arrangement, men eg trur lokalsamfunna må ta meir tak i dei sjølv, for å få betre oppømte.

22. Even Røhjell

Det er veldig bra at FolkOrg har satt ned et utvalg for å utarbeide en slik rapport, og til å starte en debatt om våre to store arrangement. Rapporten ble lagt ut på folkemusikk.no, men inntrykket var at mange ikke visste om den. Min tanke var at folk burde finne den, lese den, engasjere seg, tenke, for så etter hvert komme med høyringsuttalelser til FolkOrg. Derfor oppretta undertegnede ei facebookgruppe for å få spredt budskapet, der det har det blitt bra engasjement og en del interessante meninger.

Når en slik rapport skal utarbeides er det svært viktig med et utvalg som favner bredt. De bør ha opplevd både landskappleiker og landsfestivaler, og i tillegg synes jeg det bør være representert ulike "sjangre" innenfor miljøet. Dette har etter min mening vært for snevert i dette tilfellet. Her kunne det vært et bredere utvalg uten å gå mer inn på det.

Poenget med rapporten har, så vidt jeg har forstått etterhvert, ikke dreid seg om en eventuell sammenslåing eller ikke. Men mer om å finne styrker og svakheter ved de to arrangementene for så å kunne utvikle disse til det bedre. Det er i så fall et godt utgangspunkt. Vi trenger mangfoldet vi kan få. To ulike arenaer med forskjellig profil og publikumsmasse er ei styrke for bredda og rekrutteringa. Jeg synes kanskje ikke at ei sammenslåing er noe god løsning med det første.

Problem med arrangører vil man sannsynligvis ha uansett om det er ett eller to arrangement. Men blir det ei sammenslåing blir arrangementet for stort med tanke på arrangører. Dette gjelder både med tanke på overnattingskapasitet, arbeidsmengde og ikke minst *logistikk* i arrangementet der det vil være mange klasser (som vil gå parallelt) og det trengs kulturhus/hall som kan arrangere det. Har vi nok arenaer som kan og er villig til å ta på seg dette igjen og igjen jevnlig innen få år.

Det blir mange ting å ta hensyn til i forhold til klasseinndeling hvis to slike arrangementer skal slås sammen. Noen klasser blir kanskje slått sammen. Altså en ny debatt: Hvilke skal bestå og hvilke skal slås sammen/droppes? Hvilke regler skal gjelde, hva legger vi vekt på i konkurransen? Og hvilke dommere har god nok kunnskap til å dømme, ettersom vi kommer til å få vidt spekter av tradisjon i samme klasse.

Det å blande slåttemusikken og runddansmusikken. Er det heldig i en konkurransesituasjon? Et konkret eksempel på det er når spelmannslagene skal stille opp. Hvilket mannskap blir brukt. Med eller uten komp? Hva blir det lagt vekt på?

I gruppespill og lagspill blir det foreslått å droppe finalespelet. Skal dansespillet nedprioriteres i forhold til andre ting? Hva skal honorast og legges mest vekt på? Skal to feler stille opp mot ei vanlig tradisjonell gammeldansgruppe?

Dette er bare få av mange spørsmål man må ta stilling til ved ei evt.sammenslåing av de to arrangementene.

Landskappleiken og Landsfestivalen

Landsfestivalen og Landskappleiken fungerer i dag som to viktige arrangementer som må videreutvikles. Landsfestivalen i Oppdal i sommer var et tydelig bevis på en ny giv i miljøet ved godt oppmøte, god deltaking og en ny vri på arrangementet som fenga publikum, selv om arrangementet fikk ei brå vending. Det må kanskje tenkes nytt innenfor de rammene vi har i dag.

Økonomisk viser det seg at både Landskappleiken og Landsfestivalen gikk med gode overskudd i år. De dårlige resultatene økonomisk har kanskje like gjerne vært forbundet med dårlige prioriteringer og satsinger arrangementsmessig, som dårlig publikumsoppslutning? Det er noe jeg selv har tenkt på ved enkelte arrangementer uten å nevne noe konkrete eksempler her.

Slik det er i dag må det ses på tevlingsreglementene som gjelder på LK og LF. Med dagens reglement kan man omtrent stille opp og spille det samme på kappleik og festival. Henviser herved til kap.11: Tevlingsnummer på Landskappleik og kap.18: Tevlingsnummer på Landsfestivalen i tevlingsreglementet for tevlingar i regi av FolkOrg. Her går det tydelig fram at halvparten kan være henholdsvis bygedans og runddans. Personlig tror jeg vi er tjent med at arrangementene videreutvikler sitt særpreg og sin stil.

Når det gjelder tankene omkring kvalifisering er jeg en smule skeptisk. Det blir vel kun en diskusjon ved en evt sammenslåing av arrangementene. Mange kommer faktisk aldri til å få delta på arrangementet. Vi *trenger* rekruttering, og Landskappleiken og Landsfestivalen er to viktige og

fantastiske arenaer for rekruttering der de yngre har sine "forbilder" å se opp til. Jeg kan bruke meg selv som eksempel når jeg kom inn i miljøet (da spesielt på Landsfestivalene i starten, etter hvert også på Landskappleiken). Det var en voldsom inspirasjon å få være med å delta på LF. Årets høydepunkt! Det var lenge å vente ett helt år til neste gang. Jeg fikk forbilder jeg så opp til, som gav ny inspirasjon, og som igjen fikk meg til flytte hjemmefra som sekstenåring for å studere på folkemusikklinja ved Vinstra Vidaregåande skule. Det har jeg aldri angra på. Folkemusikklinja er trua hvert år, og det må være et mål for FolkOrg å markedsføre og beholde den i framtida.

Tilbake til rapporten. Jeg tenker en del på publikum og danserne oppi det hele. De må ikke glemmes i den store sammenhengen og debatten vi har. Mye av publikummet på kappleik og festival er danserne som støtter opp og danser hver kveld. Det var flott å se at dansen kom inn som tevling på Landsfestivalen i sommer. Det ble en publikumsvennlig klasse som klart bør beholdes. Som nevnt tidligere merker jeg meg at utvalget fremmer forslag om å legge ned finalespel til dans i klassene for lagspel og gruppespel, som pr. i dag er to av høydepunktene under Landsfestivalen. Dette gjør at "bruksmusikken" som den en gang var og tradisjonen om å låte til dans, mister mye av sitt opphav, samt at fokuset på dansen blir mindre noe som fører til "nedprioritering" av dansemusikken. De ulike spelmannslagene og gruppene har sine spesielle kvaliteter. Noen prioriterer det perfekte, rene samspillet, mens andre prioriterer sterkere rytme, takt og danseappell. Slik vil det være, men jeg er sterkt skeptisk til å legge opp til en konsertform uten videre finalespel til dans.

Diskusjon er viktig. Det er svært interessant å høre hva folk rundt om mener. Spørsmålet om sammenslåing, sammen med rapporten som er gjort, må tas opp til en skikkelig debatt. Jeg tror veldig mange der ute enda ikke vet om rapporten som er skrevet! Årsmøte vil bli en viktig arena. Håper så mange som mulig sender inn saklige og gode synspunkt og argumenter, så FolkOrg får et godt grunnlag for jobben videre med dette fram mot årsmøtet i april.

23. Eilev Groven Myhren

Eg ser ingen grunnar til å slå saman to velfungerande festivalar. Eg har påpeika både på Facebook og i andre fora at ein skal vera var om seg ved å leggje fram nye tiltak for tiltakets eiga skuld. Om noko fungerer, ikkje bøt på det. Landskappleiken har fungert godt i mange år, og har funne si form. Difor skal ein og vera varsam med å endre på dette. Om det syner seg at Landsfestivalen treng meir røkt, så gje for all del LF meir røkt, sidan dette er eit "nyare" tiltak, men det er og mange gode grunnar til å halde desse frå kvarandre.

Landskappleiken har eit breiare tilfang enn LF, i og med at vi her syner breidda av norsk tradisjon, frå dans i alle dalføre til kveding, langeleik og feleklassene. Hardingfela som den mest prominente. Den gamle kjensla av at desse stildraga er mindre robuste enn runddanstradisjonen gjer sitt til at mange nok vil kjenne seg heilt oversvømd i det statistisk langt større runddans/trekkspeilmiljøet.

Eg stør og opp om at desse stemna er faglege stemne, ikkje turistattraksjonar, slik at ein skal vera ytst varsam med å krevja ord som "open og inkluderande", noko som automatisk stiller krav til form og innhald. Vi veit alle at hardingfelemusikk er ein krevjande disiplin som ofte treng trening og røynsle. Musikken sjølv stiller krav til lydarane, og kan ikkje difor kallast "inkluderande" på alle plan. Skal ein ta noko slikt på alvor, vil dei mest sereigne draga i tradisjonen vår bli fasa ut. Det er det få som er tent med. Vi treng fagtreff, ikkje "utstillingsvindaug". Dette har vi Folkelarm til.

Difor vil eg tilrå organisasjonen å halde fram med to ulike stemne.

24. Kun til bruk for styret i FolkOrg.

25. Asbjørn Stensrud

Det visast til emne og til høringsfrist den 15. denne månaden.

Eg vil fyrst gje honnør til Folkorg for at dei har måten dei har valgt å ta ein debatt som dette sjølv om eg ikkje er einig i det som skal debaterast. Dette vil eg koma inn på seinare. Likeeins stiller eg spørsmål ved den prosessen som har vore når dei som har utarbeidd rapporten vart plukka ut. Folkorg skal ikkje ha skulda for å ha plukka ut eit breidt samansett utvalg. Nok om det.

Eg kan ikkje sjå at utvalet, som har utarbeidd rapporten, har funne så mange svakheiter ved dei to arrangementa. LK har i enkelte klasser for mange (!) tevlarar, hotellkapasiteten kan vera eit problem og mange parallelle tevlingar gjer det problematisk å finne nok scener. Ikkje skjønner eg at ei samanslåing av arrangementa er ei løysing på desse utfordringane. LF slit, ifølgje rapporten, med snevert reportoar (reindyrking av nokre få stilarter), dommarkapasitet pga fellesferie og mangel på respons frå riksmedia. Dersom Folkorg "firer på kravet" om at helst ein i kvart dommarpanel skal vera frå Ottadalen/Nord-Gudbrandsdalen, kan det kanskje vera med på å løyse to av svakheitene ved LF som rapporten peikar på. Folkorg og lokal arrangør har vel heller ikkje rent ned dørene til riksmedia for å promotere LF dei siste åra.

Når det gjeld utforminga av eit eventuelt NM vil det i alle fall vera håplaust og leggje opp til eit gruppespel for gamaldansgrupper utan finalespel. Dette er sjølv høgddepunktet for oss som driv innan sjangeren og ei slik vending vil utan tvil utradere både gruppespelet og gamaldansen som ein del av eit NM. Såkalla kvalifiseringsrunder kan eg heller ikkje sjå heilt poenget med. Eg var sjølv med på NTL (Norske trekkspilleres landsforbund) sitt distriktsmeisterskap i Drevsjø fyrst på 1990-talet og det var ikkje akkurat ein høydare.

LK og LF er i dag to viktige arrangement som i dag kvar for seg står godt på eigne føt. Det økonomiske resultatet frå i sommar viser dette. Sjølv sagt har båd arrangementa eit potensial både reint arrangementteknisk og innhaldsmessig, noko eg meiner vil vera ein langt meir viktig og konstruktiv debatt å ta i tida framover. Det er på høg tid at den debatten kjem. Etter mi meining vil det mellom anna vera sær viktig at ein igjen får eit regelverk som gjer at LK og LF påny får kvart sitt særpreg. Dei siste åra har spesielt LF mista sitt særpreg ved at desse grensene har vorte vaska ut. Dette har noko arrangementet har tapt seg på.

LK og LF er kvar for seg store og viktige møteplasser innanfor ein sjanger som ikkje har for mange av desse. LK og LF er samstundes dei viktigaste rekrutteringsarenaene vi har, noko som er eit viktig argument mot ei samanslåing av arrangementa.

26. Agnes Buen Garnås

Eg stemmer for at Landskappleiken og Landsfestivalen blir arr. kvar for seg.
Viktigaste grunn: For store arr. er enda tyngre å ha hand om/få positivt utbytte av.

27. Stein Villa

Langeleikens plass i LK/LM

Her er et stort pip fra en del av folkemusikkmiljøet som i hvert fall aldri har vært å høre på Landsfestivalen, og som nå også har stilnet på Landskappleiken. Men kanskje det er håp?

Gjøvik spelmannslag har hatt som tradisjon å reise på Landskappleik, og har deltatt med både soloutøvere og lagspill hvert eneste år siden starten på 80-tallet. Landskappleiken ble den naturlige arenaen for laget vårt, som vanligvis har stilt med et variert mannskap: Fele lagspill, eldre folkemusikkinstrumenter solo og lagspill, og runddansbesetning til dansespilling. Turene til Landskappleiken har virket sammensveisende for laget, de var det årlige høydepunktet, inntil det hele fikk en bråstopp da lagspillklassen for eldre instrumenter enkelt og greit ble fjerna i 2009. Langeleikgruppa i Gjøvik spelmannslag – som i sin tid var banebrytere med flerstemt langeleikspill i kappleikssammenheng, og fikk mye lovord for å utvide langeleikens musikalske uttrykk - mistet dermed sin viktigste arena der de kunne komme sammen med andre deler av folkemusikkmiljøet. I 30 år opplevde det iherdige og entusiastiske laget å ha en misjon gjennom å utøve sitt langeleikspill, uten at langeleikspillere akkurat er kjent for å rope høyest for å forsvare sin plass på folkemusikkarenaene.

Antall påmeldte lag i lagspill langeleik har variert fra år til år, men har aldri utgjort noen stor klasse. Her må langeleikmiljøene ta seg sjøl i nakken og mobilisere, hvis de ønsker å bli regnet med. Kanskje denne litt passive og tilbakeholdne væremåten – ikke riktig så frampå og proffe som utøverne i andre deler av folkemusikklivet er – kan være en årsak til at lagspill langeleik ble fjernet fra tevlingsprogrammet. Nå skal det også sies at det på ingen måte kom noen protestskrik fra langeleikmiljøene da dette skjedde. Kanskje det var like greit? I forslaget om å slå sammen LK og LF til et NM, ser vi at det gledelig nok åpnes for lagspill langeleik, siden det ikke lenger behøver å være en forutsetning at fele skal være et bærende instrument i lagspill. Denne regelendringen kan vel gjøres i Landskappleikens vedtekter også om en ikke velger å slå sammen LK og LF, noe som kanskje kan åpne for ny entusiasme også fra andre instrumentgrupper.